מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין מהי דמוקרטיה ומהם עקרונות הבחירות
- לתרגל ניסוח טיעון עם טענה נגדית והפרכה
- להכיר את משפחת המילים ב־ח־ר ואוצר מילים של שיח מכבד

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – הבנה – דמוקרטיה ועקרונות

1. ב – שיטת שלטון שבה האזרחים בוחרים את מנהיגיהם
2. ב – הכיתה מצביעה בהרמת יד לאן לנסוע

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – בדמוקרטיה כל האזרחים משתתפים בהחלטה
2. נכון – זו דרך פשוטה להביע עמדה ולהכריע ברוב

חלק ג' – משפחת המילים ב־ח־ר

1. בוחרים
2. בחירות

חלק ד' – התאמה – מושגים והגדרות

1 – ד (שיטת שלטון שבה האזרחים בוחרים מנהיגים)
2 – ג (דעה המנוגדת לדעתי)
3 – א (הסבר מדוע הטענה הנגדית שגויה)
4 – ב (דיבור בנימוס גם בחילוקי דעות)

חלק ה' – סדר נכון – שלבי כתיבת טיעון

1. ניסוח עמדה ברורה בשאלה הנדונה
2. הצגת הסיבה או ההוכחה לעמדה
3. הצגת הטענה הנגדית האפשרית
4. הפרכת הטענה הנגדית וסיכום העמדה

חלק ו' – כתיבה והבעת עמדה

1. תשובה טובה תכלול עמדה ברורה, נימוק אחד לפחות, התייחסות לטענה נגדית והפרכה קצרה, בשפה מכבדת

כרטיס יציאה – מה לחפש

- הגדרה בסיסית של שלטון באמצעות בחירת האזרחים
- הבנה שטענה נגדית מנוגדת לעמדה האישית
- מחויבות אישית קטנה ומציאותית

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בהצבעה מהירה בכיתה כדי לחבר את התלמידים לנושא באופן חווייתי
- כדאי לעודד שימוש בבנק מילות הטיעון שנבנה על הלוח בזמן הכתיבה
- ניתן להקל על תלמידים מתקשים בעזרת שלד משפטים כגון 'לדעתי... כי...'

דף תרגול: דמוקרטיה וזכות ההצבעה

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה נתרגל מושגים בנושא דמוקרטיה, הצבעה והבעת עמדה מנומקת, בהתאם לטקסט ולדיונים שנלמדו בכיתה.

בנק מילים: בוחרים | בחירות

1 חלק א' – הבנה – דמוקרטיה ועקרונות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהי דמוקרטיה?

(א) שיטת שלטון שבה אדם אחד מחליט הכל

(ב) שיטת שלטון שבה האזרחים בוחרים את מנהיגיהם

(ג) שיטה שבה אין בחירות כלל

2. מה קורה בפעילות הפתיחה 'הטיול השנתי'?

(א) התלמידים כותבים מכתב (ב) הכיתה מצביעה בהרמת יד לאן לנסוע

(ג) המורה בוחר לבד

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בדמוקרטיה רק אדם אחד מחליט בשם כולם	☐	☐
2	הצבעה בהרמת יד היא דוגמה פשוטה לקבלת החלטה דמוקרטית	☐	☐

3 חלק ג' – משפחת המילים ב־ח־ר

השלימו את המילה החסרה.

1. כאשר אנחנו מצביעים אנחנו _____ בין אפשרויות

2. התהליך שבו העם בוחר מנהיגים נקרא _____

4 חלק ד' – התאמה – מושגים והגדרות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. דמוקרטיה	___	**א.** הסבר מדוע הטענה הנגדית שגויה
2. טענה נגדית	___	**ב.** דיבור בנימוס גם בחילוקי דעות
3. הפרכה	___	**ג.** דעה המנוגדת לדעתי
4. שיח מכבד	___	**ד.** שיטת שלטון שבה האזרחים בוחרים מנהיגים

5 חלק ה' – סדר נכון – שלבי כתיבת טיעון

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	הפרכת הטענה הנגדית וסיכום העמדה
☐	ניסוח עמדה ברורה בשאלה הנדונה
☐	הצגת הסיבה או ההוכחה לעמדה
☐	הצגת הטענה הנגדית האפשרית

6 חלק ו' – כתיבה והבעת עמדה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. האם כל החלטה כיתתית צריכה להתקבל בהצבעה? כתבו עמדה מנומקת הכוללת טענה נגדית והפרכה

כרטיס יציאה

מהי דמוקרטיה במשפט אחד?

מה ההבדל בין טענה לטענה נגדית?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀